ZA IZBOLJŠANJE LISTA
potrebujemo Vaše dobre volje. Vsak, ki nam priporočate "Glas Naroda" ali za pridobite za naročnika, Vam bo hvaležen, ker ste mu odprli pot k zares lepemu in zanimivemu štivu. :: :: ::

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

ČITATELJE OPOZARJAMO, da pravočasno obnove naročnino. S tem nam boste mnogo prihranili pri opominih. — Ako še niste naročnik, pošljite en dolar za dvomesečno poskušnjo.

TELEPHONE: CHelsea 3—1242 Entered as Second Class Matter September 21st, 1903 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879. ADDRESS: 216 W. 18th ST., NEW YORK

No. 275. — Štev. 275 NEW YORK, MONDAY, NOVEMBER 28, 1938—PONEDELJEK, 28. NOVEMBRA, 1938 Volume XLVI. — Letnik XLVI.

NEMČIJA IN ITALIJA JAMČITA ČEHOSLOVAŠKO MEJO

ROMUNSKA JE PRIZADETA, KER SO MADŽARI ZASEDLI NEKAJ SLOVAŠKIH KRAJEV

Madžarska in Poljska morata sprejeti prisojene kraje. — Spopad med Čehi in Poljaki. — Romunski kralj Karol zahteva mejo med Romunsko in Češkoslovaško.

BERLIN, Nemčija, 27. novembra. — Vsled diplomaitčnega posredovanja Nemčije in Italije v ukrajinskem vprašanju je sedaj nova meja Češkoslovaške zajamčena, kakor je bilo sklenjeno na konferenci štirih držav v Monakovem.

Italija in Nemčija sta sporočili madžarski in poljski vladi, da mora biti odločitev, katero sta sklenila nemški vnanji minister Joachim von Ribbentrop in italijanski vnanji minister grof Galeazzo Ciano na Dunaju glede izročitve češkoslovaških krajev Poljski in Madžarski, nepreklicno sprejeta, in je vsled tega ukrajinsko vprašanje končnoveljavno rešeno.

Češkoslovaška bo sedaj prosila štiri države, Anglijo, Francijo, Nemčijo in Italijo, ki so podpisale monakovski sporazum, da zajamčijo njene nove meje.

Na zahtevo Berlina in Rima je madžarsko časopisje nenadoma prenehalo agitirati za razdelitev karpatske Ukrajine; in ravno tako je utihnilo poljsko časopisje.

VARŠAVA, Poljska, 27. novembra. — Poljske čete, ki so bile poslane, da zasedejo slovaški okraj Czaczo na moravski meji, so se spopadle s češko obmejno stražo z mnogimi izgubami.

Zavzetje okraja je zapovedala poljska vlada, ker so Slovaki napadli komisijo, ki je imela določiti mejo.

Proti poljskim vojakom so se postavili češki orožniki in boji so prenehali, ko je iz Prage prišlo poročilo, da je bil dosežen sporazum med poljsko in češkoslovaško vlado, da Poljska zasede okraj že v nedeljo, mesto v četrtek.

Ozemlje z dolino Jaworzyno v Tatri bodo Poljaki zasedli v četrtek.

Na Slovaško je bila poslana poljska komisija, da določi mejo. Slovaška druhal, — kot pravi poljski vnanji urad, — je komisijo napadla.

Poljski vnanji urad je takoj sporočil vojaštvu, da se sovražnosti prenehajo in da tudi komisija preneha z določevanjem meje.

PRAGA, Češkoslovaška, 27. novembra. — "Krajevni vladi Češkoslovaške in karpatske Ukrajine ste pripravljeni za vsak slučaj," je rekel ukrajinski ministrski predsednik Avguštin Vološin.

"Zdi se mi, da je neposredna nevarnost oborožnega nastopa Madžarske in Poljske minila vsled ostre nemške zahteve Poljski in Madžarski in madžarske čete so bile takoj odpoklicane z meje, kjer je bila pred nekaj dnevni nevarnost, da bo zaseden ozek pas karpatske Ukrajine, ki loči Madžarsko od Poljske.

"Poljaki so bili pripravljeni podpirati Madžare z vstaši. Na meji je bilo le malo stalne poljske vojske, največ kavalerije."

Delovanje poljskih in madžarskih vstašev je zadnje dni ponehalo. Toda poljski vstaši so napadli češkoslovaške orožnike, pa so bili odbiti.

V ta okraj je bila poslana češkoslovaška motorizirana armada, ki je bila pripravljena takoj stopiti v akcijo. Te čete so napravile globok utis na ukrajinske kmete, ki so se vsled poljske in madžarske propagande že bali, da je Češkoslovaška pokrajino že prepustila Madžarski.

Praga upa, da bo Nemčija preprečila, da Poljska in Madžarska ne bosta imeli skupne meje. Ukrajinsko prebivalstvo je tudi prepričano, da je romunski kralj Karol pri svojem obisku v Berchtesgadenu kanclerju Hitlerju izrazil svojo odločnost, da mora Romunska obdržati svojo mejo s Češkoslovaško, pa če zaradi tega tudi izgubi prijateljstvo Poljske.

Vsled madžarskega zasedenja nekaterih slovaških krajev Romunska že trpi škodo, ker je na mnogih krajih pretrgana železniška zveza med Romunsko in Češkoslovaško.

Amerika bo zgradila 12.000 letal

WINDSORSKI VOJVODA SE LAHKO VRNE

Odstranjene so vse ovire za njegov povratek v Anglijo. — Chamberlain je priznal vojvodinji kraljevski naslov.

PARIZ, Francija, 27. nov.— Vojvoda Windsorski in njegova žena se moreta vsak čas vrniti v Anglijo. To je bilo objavljeno, ko je vojvodo obiskal ministrski predsednik Neville Chamberlain v njegovem hotelu.

Po obisku pri vojvodi Windsorskem je Chamberlain rekel, da so odstranjene vse ovire za vojvodov povratek v London in da ni nikake politične zapreke, da vojvoda in njegova žena, bivša Wallis Warfield Simpson, ne bi mogla obiskati Anglije.

Chamberlain je tudi vojvodi zagotovil, da proti njemu ne bo nikakih "finančnih sankcij", ako pride v Anglijo in da bo prejemal vse one dohodke, ki mu jih je dovolila kraljeva ordbina in jih potrdila angleška vlada.

Vojvoda Windsorski je svojo ženo predstavil Chamberlainu kot "Njena kraljeva Visokost" in Chamberlain se je globoko priklonil, kar je običaj vsakega angleškega ministrskega predsednika, kadar stoji pred kakim članom kraljeve družine.

Neuradni pariški krogi ugibljejo, ako je Chamberlain s tem molče priznal vojvodinji kraljevi naslov, ki je bil poglavitni spor med Windsorskim vojvodo in angleško kraljevo rodovino.

Toda Chamberlain je vojvodi povedal, da ne govori v imenu kraljeve rodbine, ki ima edina pravico odločevati o svojih odnošajih do bivšega kralja.

Gotovo pa je, če bo Windsor s svojo ženo šel v Anglijo, da bo vstrajal pri tem, da bo sprejeta kot prava članica angleške kraljeve rodbine.

SNEG V NEW YORKU

Po vzhodnih državah je divjal zadnje dni prejšnjega tedna hud snežni vihar, ki je zahteval vsega skupaj 85 človeških žrtev. V New Yorku je snežilo v noči od četrtka na petek ter v noči od sobote na nedeljo hud snežni vihar, ki je zaposlenih v New Yorku 42,000 mož. V dveh ali treh dneh ga bodo pospravili.

POSLANIK BO OSTAL V WASHINGTON

Poslanik Hugh Wilson bo dodeljen državnemu departmentu. — Najbrže se ne bo več vrnil v Berlin.

WASHINGTON, D. C., 27. novembra. — Poslujoči državni tajnik Somner Welles je rekel, da bo Hugh Wilson, ki je bil odpoklican s svojega poslaniškega mesta v Berlinu in je v soboto dospel v New York, za nedoločen čas ostal v državnem departmentu.

Welles je rekel, da bo Wilson, kadar se vrne s konference s predsednikom Rooseveltom v Warm Springs, Ga., prevzel mesto svetovalca v državnem departmentu.

Wellesova in Wilsonovo naloga bo svetovati državnemu departmentu v zadevah Nemčije.

Četudi ni bilo izdano nikako nadaljnje obvestilo, pomeni nameščenje Wilsona v državnem departmentu njegov konečni odpoklic s poslaniškega mesta v Berlinu.

Tudi nemški poslanik Hans Dickhoff, ki je prejšnji teden odpotoval v Berlin, se najbrže ne bo vrnil toliko časa na svoje mesto v Washingotnu, dokler ni pojasnjeno Wilsonovo službeno stališče.

Gotovi krogi razlagajo Wilsonov odpoklic kot znamenje, da predsednik Roosevelt ne odobrava preganjanja Židov v Nemčiji.

ŽIDJE NE SMEJO V STRANKO

PRAGA, Češkoslovaška, 27. novembra. — Organizacijski odbor Stranke narodnega edinstva, ki nadomešča različne politične stranke, ki so prej obstojale na Češkoslovaškem, je naznanil, da noben Žid ne more biti član nove stranke.

Naznanjeno je tudi bilo, da so iz javnih poslopij odstranjene vse podobe predsednika Masaryka in predsednika dr. Edvarda Beneša in da so nadomeščene samo z grbom češkoslovaške republike.

HUGH WILSON PRI ROOSEVELTU

Predsednik hoče imeti natančne podatke o položaju v Nemčiji in Italiji ter bo v to svrho zaslišal oba poslanika.

WARM SPRINGS, Ga., 26. nov. — Jutri bosta obiskala predsednika Roosevelta Hugh R. Wilson ameriški poslanik v Nemčiji in William Phillips, ki zastopa ameriško vlado v Italiji. Predsednik hoče imeti natančno sliko o položaju v Nemčiji in Franciji ter izvedeti vse podrobnosti o preganjanju Židov v obeh državah.

Poslanika bosta dospela jutri zvečer že ob šestih sem in se bosta takoj podala s predsednikovo bivališče v White Mountain, kjer bosta tudi prenočila.

Danes je predsednik konferiral z Marrinerom S. Eccles-som, članom zveznega rezervnega urada glede splošnega gospodarskega položaja.

Sinoči ga je obiskal Aubrey Williams, pomožni administrator Works Progress Administration.

V ponedeljek ali v torek bo dospel sem Bailey, governer države Arkansas.

STAVKA V ČIKAŠKIH KLAVNICAH

Člane CIO nameravajo nadomestiti delavci, spadajoči k Delavski federaciji. — Stavka pri Chevrolet Motor Company končana

CHICAGO, Ill., 26. nov. — Pogajanja, čijih svrha je končati stavko v tukajšnjih klavnicah, so bila odgodena. Vse kaže, da bodo stavkujoče CIO delavce nadomestili člani Ameriške delavske federacije.

Orvis T. Henkle, poslovodja Union Stock Yard, je rekel danes, da se bo prihodnji teden obratovanje obnovilo, pa naj se zgodi to pod takimi ali takimi pogoji.

Neka unija, pripadajoča Delavski federaciji, je ponudila tovarni 200 delavcev. Če se CIO ne bo hotel ukloniti, bodo delali člani Federacije.

DETROIT, Mich., 26. nov. — Včeraj so vprizorili pri Chevrolet Motor Co., izdelovalci osi sedečo stavko. Davi so odšli iz tovarne in se bodo v ponedeljek vrnili na delo. V tovarni je običajno zaposlenih 7000 delavcev.

SLOVENSKI DNEVNIK V AMERIKI
NAROČITE SE NA "GLAS NARODA" NAJSTAREJŠI

NOVA LETALA BODO VELJALA POLDRUGO MILJARDO DOLARJEV

WASHINGTON, D. C., 27. novembra. — Mornariški tajnik Swanson je te dni od mornariškega urada za avijatiko prejel poročilo, ki mu priporoča bolj naglo povečan je mornariške zračne sile, ker bodo drugače Združene države daleč zaostale za drugimi državami v zračni obrambi.

V svojem letnem poročilu admiral A. B. Cook, ki je načelnik mornariškega zračnega urada, priporoča zgradbo več obrežnih postaj in nakup najboljših aeroplanov, da bo izveden predsednikov mornariški program, za katerega je kongres dovolil eno miljardo dolarjev.

Cook v svojem poročilu pravi, da je ob atlantski obali potrebnih več mornariških postaj, posebno pa priporoča izboljšanje in razvoj letalskih postaj ob Pacifiku.

Cook pravi, da bo treba, ker so izdatki za preiskuševalne aeroplane vedno večji, za dobavo novih vojaških aeroplanov dovoliti še mnogo večjo vsoto, da bo mogoče izvesti predsednikov zračni program.

Nadomestni vojni tajnik Johnson pa je malo prej, predno je admiral Cook objavil svoje letno poročilo naznanil, da so že v teku konference z izdelovalci aeroplanov in da je že bil izdelan načrt, po katerem bo v petih letih zgrajenih 12,0000 aeroplanov, ki bodo veljali poldrugo miljardo dolarjev.

S KITAJSKIH BOJIŠČ

ŠANGHAJ, Kitajska, 27. novembra. — Kitajci poročajo, da so izvojevali dve zmagi ob meji med provincama Hunan in Kjangsi južno od Hankova in da so popolnoma vstavili japonsko prodiranje ob Kanton-Hankov železnici proti mestu Čangši. Kitajci poročajo, da so premagali Japonce pri Taolinu, jugovzhodno od Jočova ter so vpadnike vrgli nazaj pri Tančengu, ki se nahaja tudi jugovzhodno od Jočova v provinci Kjangsi.

Japonci so požgali vse hiše okoli Tungčenga z izgovorom, da so v njih utaborjeni vstaši.

HONGKONG, Kitajska, 27. novembra. — Japonski letalci so bombardirali Šunčun na meji angleške kronske kolonije ter so ranili mnogo kitajskih civilistov in vojakov, ki so skušali zbežati v angleško kolonijo.

Japonske čete se nahajajo samo še pol milje od meje. Okoli 1000 kitajskih vojakov je pribežalo v angleško kolonijo, kjer so bili internirani. Okoli 100 ranjenih vojakov je bilo poslanih v bolnišnico.

Medtem, ko so pravi boji v teku le v majhni oddaljenosti od kolonije, ima angleška vojna mornarica velike manevre, v katerih hoče braniti Honkong pred namišljenim vpadnikom.

Naznanilo

Slovensko - Amerikanski Koledar za leto 1939 izide sredi decembra meseca. Vsebina je izredno zanimiva. Koledar bo posebno dobrodošel tistim, ki nameravajo prihodnje leto obiskati svetovno razstavo v New Yorku, ker mu bo dodana v prilogi panorama svetovne razstave v New Yorku. Vseboval bo tudi natančen zemljevid mesta New Yorka. Označeni bodo vse zanimivosti mesta, kot: muzeji, cerkve, gledališča, parki, itd. Ta zemljevid je tiskan v več barvah. Cena koledarja ostane ista kot prejšnja leta: 50 centov. Poštnina plačana. Zaradi stroškov za takovrstno delo smo bili primorani tiskati samo omejeno število. Zatorej ga naročite še danes. — Naročite ga lahko pri zastopnikih tega lista, ali pa naravnost od "Glas Naroda", 216 W. 18th St., New York, N. Y.

CHAMBERLAINOV UGLED PADA

V političnih krogih je zbudilo veliko pozornost dejstvo, da je 37 konservativnih poslancev angleškega parlamenta predlagalo dopolnitev adrese na kraljev prestolni govor. V dopolnilnem predlogu zahtevajo, naj vlada ne popusti v kolonialnem vprašanju in naj ne poskrbi le za materialno oborožitev, nego tudi za moralno obnovo angleškega naroda. Končno zahtevajo izboljšanje življenjskih pogojev nižjih ljudskih slojev.

Zanimivo je, da so vse točke teh dopolnilnih predlogov povzete iz Edenovega političnega in socialnega programa. To kaže, da postaja bivši zunanji minister Eden čim dalje bolj centralna osebnost vseh nezadovoljnih konservativnih politikov, vendar pa Eden poudarja, da ne mara povzročiti razcepa konservativne stranke. Dobro poučeni krogi pravijo, da inspirira Edena nekdanji ministrski predsednik Baldwin. Chamberlainovo geslo o mirovni politiki med štirimi plastmi ni več privlačno. Zadnji dogodki v Nemčiji kakor tudi nemške zahteve po kolonijah so Chamberlainovo politiko docela kompromitirali.

Nemška propaganda proti Veliki Britaniji, ki še vedno ni popustila, je zmanišala simpatije do Chamberlaina in prizadela velik udarec njegovi zunanjepolitični koncepciji.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

(A Corporation)

Frank Sakser, President J. Lupsha, Sec.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

45th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisement on Agreement

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado	$6.00	Za New York za celo leto	$7.00
Za pol leta	$3.00	Za pol leta	$3.50
Za četrt leta	$1.50	Za inozemstvo za celo leto	$7.00
		Za pol leta	$3.50

Subscription Yearly $6.—

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVZEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

TELEPHONE: CHelsea 3—1242

DOPISI brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar za naročnino naj se blagovoli pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

NAPETOST MED JAPONSKO IN ZDRUŽENIMI DRŽAVAMI

Dne 6. oktobra je vnanji urad Združenih držav posial Japonski zelo ostro noto, v kateri pravi, da Japonska krši obstoječe pogodbe s tem, da uničuje na Kitajskem za druge države vse trgovinske možnosti, da zapira reke za mednarodno parobrodstvo ter se sploh tako obnaša kot da bi bila že vsa Kitajska v njeni oblasti. Na ameriški protest, ki sta se mu pridružili tudi Francija in Anglija, je Japonska odgovorila dne 18. novembra in pravi v svojem odgovoru, da ne more ugoditi zahtevam velesil.

Japonska se pač drži načela "Azija Azijatom" ter misli pri tem z besedo "Azijatom" — "Japoncem".

"Azija Japoncem" je v resnici parola teh fašistov Daljnega vzhoda.

Japonska hladno odgovarja: — Če ni mogoče te politike prilagoditi obstoječim pogodbam, morajo pogodbe pač izginiti.

S tem odgovorom je Japonska dokazala, da se v svojih tremljenjih popolnoma nič ne razlikuje od nacijske Nemčije in fašistične Italije.

Vlada Združenih držav se z japonskim odgovorom ne bo zadovoljila, toda kaj naj stori? Med prebivalstvom ne more dobiti nobene podpore za ka kršnokoli vojaško ekspedicijo.

Preostaja je le še bojkot, ki je pa po zatrdilu predelovalcev svile dvorezen nož.

Razvoj položaja na Daljnem iztoku je v prvi vrsti odvisen od moči in vztrajnosti Kitajcev ter šele v drugi vrsti od stališča velesil.

Če bodo velesile, predvsem Anglija in Francija napram Japonski tako popustljivi kot sta bili napram Hitlerju in Mussoliniju, se Japonci že zdaj lahko smejejo v pest.

ŠE MANJ OTROK NA FRANCOSKEM.

Statistični demografski urad v Parizu je objavil številke, iz katerih je med drugim razvidno, da se je v prvem poletju letošnjega leta na Francoskem poročilo za 1300 dvojic manj nego v istem času lanskega leta. Nazadovanje porodov se nadaljuje.. V drugem četrtletju letošnjega leta je bilo 1900 porodov živih otrok manj nego v isti dobi lanskega leta. Število porok in rojstev živih otrok je doslej manjše nego v katerem koli letu od 1920 dalje. Med tem ko je v prvi polovici predlanskega leta število smrtnih primerov prekašalo porode za 17.000 je bilo v prvi polovici letošnjega leta 43.400 smrti več nego rojstev.

Božične pošiljatve

Svoje in prijatelje v domovini najbolj razveselite če jim pošljete denarno darilo.

Pošljite božična darila v obliki denarne nakaznice s posredovanjem potniškega oddelka "Glasa Naroda."

Denarne pošiljatve v Jugoslavijo izvršujemo točno in poceni.

Slovenic Publishing Co.

::: Travel Bureau :::

216 West 18th Street New York, N. Y.

ČEŠKI VOJAK V NOVI VLOGI

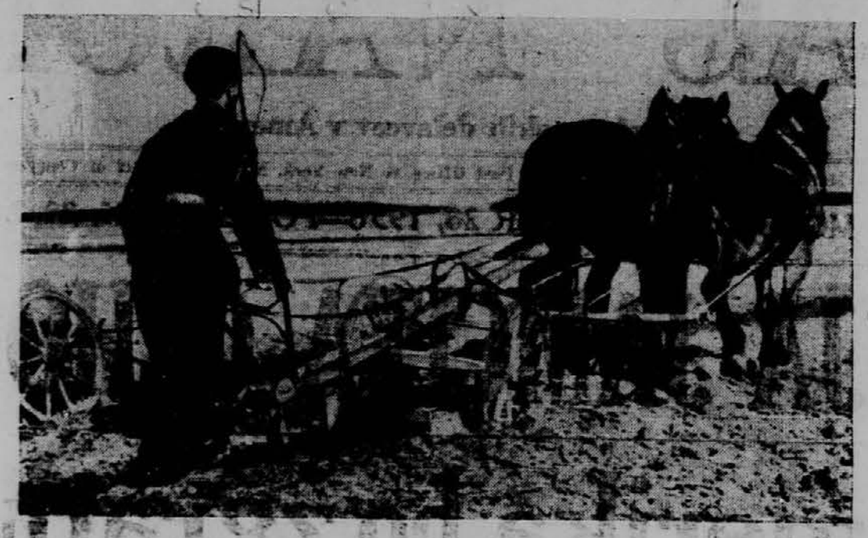

Češkim vojakom ni več treba stražiti meje proti Nemčiji, zato pa pomagajo pri delu na polju.

WPA mobilizuje mirovno vojsko

Nujnostna delovanja zaposluje jo več kot 100,000 v newengladskih državah.

Strašni vihar, ki je dne 21. septembra zdivjal po New Englandu, zapustivši za seboj smrt in opustošenje, izzval je skupne napore policije, narodne garde, Rdečega križa, mnoštev elekrarnih družb, CCC in WPA delavcev, ki so skupno vršili orjaško nalogo, da rešijo ljudi in lastnino, vzpostavijo prometne proge, izčistijo porušene naselbine in skrbijo za brezbrižne in ponesrečene begunce.

WPA upravitelj Harry L. Hopkins je pred kratkim objavil, da več kot 100,000 WPA delavcev je bilo zaposlenih pri nujnostnem delu v pokrajinah viharja in povodnji. Mr. Hopkins je tedaj priletel iz zapadne obali na pogovor s predsednikom Rooseveltom in si ogledal na prvo roko opustošene pokrajine. Iz njegovih pogovorov z governerji prizadetih držav izcimili so načrt za dalekosežno vzpostavljenje ponesrečenih občin, kakor tudi za nadaljevanje nujnostnega delovanja, ki je začelo takoj po viharju in je neprenehoma nadaljevalo tekom tednov po katastrofi.

Po izjavah WPA uradnikov so bili vsi razpoložljivi v Rhode Island, kjer škode vsled povodnji so bile zlasti težke, so bili nabrani v tej mirovni mobilizaciji naskočnih sil. Ista obsežna mobilizacija WPA delavcev se je vršila v vseh prizadetih državah, dočim druga linija obrambe, sestavljena od delavk v šivalnicah in razpečavališčih, je delala dan in noč, da so zdravniške opreme, živež in oblačilo more urno odpošiljati v opustošene pokrajine.

Ko je tornado dne 29. septembra ob 8.07 zjutraj udaril v mesto Charleston, So. Carolina, je tamošnja WPA imela takoj 450 mož na delu pri odpravljanju ruševin, da se poskusi rešiti one, ki so bili zasuti v hišah in odstranijo trupla mrtvih, in ti ljudje so bili že na delu ob 9.30 — kar je manj kot uro in pol potem, ko se je nesreča zgodila. Koncem istega dne, kakor je poročal WPA državni upravitelj Lawrence M. Pinckney, je bilo 750 mož na delu in prihodnjega dne 1200.

Nezgoda v Charleston, dasi mnogo manjša kot strašno opustošenje povzročeno v New Englandu, pokazuje po uradnih izjavah, da mobilnost in izdatnost WPA rešilnih in vzpostavljajočih moštev stoji na enako visoki stopinji, kjerkoli nastane nujna sila. Governerji v petorici newenglandskih držav, kjer so ljudje trpeli vsled viharja, so enoglasno pohvalili WPA mirovno vojsko za njeno delo. Razpoložljivost tako velikega števila delavcev za takojšnjo službo pod izurjenimi nadzorniki je omogočila, da je bila nujnostna faza dela že dovršena koncem istega tedna, ko je vihar zadel.

To ni prvikrat, da se je WPA vojska naskočnih sil pomaknila v ponesrečene pokrajine in se lotila popravljanja škod, povzročenih v večji katastrofi. Vseskozi po dolinah rek Ohio in Mississippi, v veliki povodnji leta 1937, so WPA delavci, kar 150,000 njih, gradili jezove, branili nabrežja in mostove, pa tudi izčistili ruševine in vzpostavili opustošene okraje v normalni stan. Beguncem so dajali živež in zavetje, hrano in medicine; razdeljevali so oblačila, oskrbovali otroke, dočim orjaška naloga podiranja in reševanja je nadaljevala vzporedno s pregradnjo in rehabilitacijo. Ista izdatna mobilizacija se je vršila v vseh pokrajinah, poškodovanih od povodnji leta 1936, kakor se je tudi ponovno vršila, kjerkoli požar, povodenj, suša ali druge nezgode so to zahtevale. WPA mirovna vojska, kakor so WPA uradniki poudarili, z vsemi svojimi reservami človeških sil stoji vedno pripravljena za mobilizacijo vsak čas in povsod, kjer se pripeti kaka nezgoda v Združenih državah.

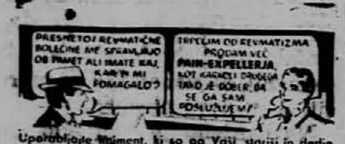

Uporabljajte lniment, ki so ga Vaši starši in dedje uporabljali izza leta 1867 za odpomoč proti bolečinam v mišicah. Nabavite si danes steklenico Pain-Expellerja s Sidrom na škatlji pri Vašem lekarnarju.

PAIN-EXPELLER

Pozor rojaki!

KADAR nameravate potovati v stari kraj;

KADAR hočete poslati denar v stari kraj;

se zaupno obrnite na nas, in postreženi boste točno in pošteno. Dolgoletna skušnja Vam to jamči.

Pišite po brezplačna navodila in pojasnila na

SLOVENIC PUBLISHING CO.

::POTNIŠKI ODDELEK "GLASA NARODA"::

216 West 18th Street New York, N. Y.

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

Iz Slovenije

S SABLJO V DESNO OKO

V nedeljo 30. oktobra je bila na Vidmu pri Krškem v prosvetnem domu uprizorjena igra "Za staro pravdo." Režiser in vodja igre je bil tamošnji kaplan Črnoga Ivan. Ko je opravljal kaplan popoldanske večernice, so se igralci preoblačili in maskirali za igro. Na vratih sobe, kjer so se preoblačili, je bila večja špranja, skozi katero so radovedno gledali vaški otroci. Igralci so jih večkrat podili proč, kar pa ni mnogo zaleglo. 18-letni igralec Lupšina Stanislav iz Vidma, opasan s staro sabljo, si je štel kot oborožena sila v dolžnost pregnati radovedneže, da bi imeli igralci mir pred njimi. Svojo sabljo je parkrat porinil skozi špranjo na vratih, hoteč s tem ostrašiti otroke. Ko je poslednjič potisnil sabljo skozi špranjo, je v istem trenutku gledal v sobo Runovec Aleks. Konica sablje se mu je močno zarinila v desno oko in je obležal nezavesten pri vratih. Na vpitje vaških otrok so se zbrali domačini in odnesli dečka na njegov dom. Še istega dne ga je oče odpeljal na očesno kliniko v Zagreb v upanju, da bodo tam vrnili otroku vid. Toda ubogemu fantku je izteklo oko.

Denarne pošiljatve

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V Jugoslavijo:

Za $ 2.55	.....	Din. 100
$ 5.00	.....	Din. 200
$ 7.20	.....	Din. 300
$11.65	.....	Din. 500
$23.00	.....	Din. 1000
$45.00	.....	Din. 2000

V Italijo:

Za $ 6.35	.....	Lir 100
$ 12.25	.....	Lir 200
$ 29.50	.....	Lir 500
$ 57.00	.....	Lir 1000
$112.50	.....	Lir 2000
$167.50	.....	Lir 3000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah, dovoljujemo še boljše pogoje.

Izplačila v ameriških dolarjih:

Za izplačilo

$ 5.— morate poslati	..	$ 5.75
$10.— " "	..	$10.65
$15.— " "	..	$16.—
$20.— " "	..	$21.—
$40.— " "	..	$41.25
$50.— " "	..	$51.50

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO $1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

(TRAVEL BUREAU)

216 W. 18th St., NEW YORK

SKORAJ POLOVICA VASI POGORELA

7. novembra je nastal velik požar v vasici Laporje pri Turjaku. Ogenj se je pokazal najprej na slamnati strehi hiše posestnika Alojza Mavca. V trenutku je bila v plamenih vsa hiša, ogenj pa je kmalu zajel tudi gospodarsko poslopje. Z Mavcove hiše je ogenj prešel na sosedne hiše, ki so stale druga tik druge. Gasilci so jeli brž gasiti, toda ogenj se je bil že tako razbesnel, da skoro niso vedeli, kje bi pričeli. Po daljšem trudu se jim je posrečilo odvrniti ogenj od spodnjega dela vasi, dočim so hiše posestnikov Št. Celnika, Marije Šrukljeve, Alojza Štruklja, Fr. Zenneča in Alojzija Mava pogorele. Poleg hiš so pogorela tem posestnikom tudi gospodarska poslopja. Gasilci so delali ves popoldan in vso noč do štirih zjutraj, ko se jim je posrečilo požar zadušiti. Iz ruševin hiš pa se je kadilo, še davi, ko so gasilci razkopavali pogorišče. Kako je požar nastal, še ni ugotovljeno. Škoda še ni ocenjena, znaša pa gotovo nad 500,000 din.

KJE SE NAHAJA

JOSIP BENCEK. Odšel je od tukaj 6. oktobra v Steelton, Penna. Ako kdo izmed rojakov čita to, prosim, da ga opozori na to. On ima pismo tukaj. Prosim, da se mi oglasi na naslov: LOUS GOLOBICH, 145 Main St., Buffalo, N. Y. (3x)

ZOBOZDRAVNIK ŽRTVOVAL SVOJE ŽIVLJENJE.

Zobozdravnik Emile Rickard ki je deloval v Carigradu, se je ponašal, da zdravi svoje paciente brez bolečin. Imel je najmodernejše aparate in je z zanimanjem zasledoval nove metode. Ljudje so ga priporočali drug drugemu, tako da je imel čedalje bolj obsežno prakso. Hotel je sedaj preizkusiti novo pripravo za plin, ki uspava bolečine, neki pacient se mu je bil za to pomudil, a prej je hotel ta poskus napraviti na samem sebi. Zvečer se je zaprl v svojo ordinacijsko sobo. Naslednji dan je neki njegov prijatelj opazil njegov avto pred vrati in ker zdravnika dolgo ni bilo iz hiše, je začel sumiti, da se je primerila kakšna nesreča. Vdrl je v ordinacijsko sobo in ga je našel mrtvega na operacijskem stolu. Cev novega aparata je imel pritrjeno še na nosu. Aparat je bil tako zgrajen da bi pri obravnavi zoba začutil kakšno bolečino Zdravnik je bil gotovo vdihnil nekaj preveč omamljajočega plina in je postal tako žrtev svojega poklica in izuma. Umrl je v stremljenju, da bi soljudem prihranil bolečine. Te besede mu bo dala v nagrobni spomenik vklesati njegova mati, pri kateri je živel.

Peter Zgaga

Papež Leon XIII. je imel nekoč na mizi kup zlatnikov. Neki kardinal, ki je prav tedaj prišel k njemu na obisk, je zlatnike prav pohlepno gledal.

Ko je moral papež za nekaj trenutkov oditi iz sobe, je velel kardinalu:

"Dokler me ne bo nazaj, lahko opraviš zelo koristno delo. V sobo mi je zašel netopir in ga bo treba pregnati. Prosim te, da čim glasneje pioskaš, dokler se ne vrnem."

Neka pevka, ki ni bila še nikoli nastopila v Zedinjenih državah, je hotela imeti koncert v Chicagu.

Tom naj bi poskrbel za reklamo, toda Bill je prisegel, da ga bo prekosil. Tom je dal natiskati rdeče letake z napisi v svetlo rumeni barvi: "Kmalu bo dospela! Če vprašuješ, kdo je ona, potrpi še nekoliko dni, potem boš zvedel vse!"

Bill je dal po vsem mestu razdati na tisoče slik mladih deklet.

Dan, preden je prispela diva, sta se oba konkurenta srečala. "Kaj pripravljaš?" je vprašal Bill. Tom je dela! skrivnosten obraz: "Boš že še malo počakal! Jutri bom ustavil razdeljevanje letakov, da spravim napetost do viška. To da pojutrišnjem bo počila bomba!"

Naslednji dan so brali ljudje na podobno natiskanih letakih z velikimi črkami: "Ježe tu: nova priprava za pranje! Dobiš jo v vseh trgovinah z gospodinjskimi potrebščinami!"

Bill je zmagal.

— Vaš mož je baje dober poznavalec dirkalnih konj.

— Pa še kako dober! En dan pred dirkami ve, kateri konj bo zmagal, en dan po dirkah pa, zakaj je dotični konj izgubil.

— Denar ali življenje!

— Vzemite raje moje življenje, do mojega denarja ima pravico vedno samo moja žena.

Neki hollywoodski elektrotehnik je napenjal električni vod in ko se je ukvarjal s kontaktom, si ni bil povsem na jasnem, kje je pozitivni in kje negativni pol.

— John, pojdi sem!

Delavec prihti.

— John, daj svoj prst. Ali ne čutiš ničesar?

— Ne!

— Dobro, saj sem itak vedel, da je vse v redu. Če bi bila to druga žica, bi odgovoril drugače, če bi sploh odgovoril.

Stari Bunjevci so bili krepki, močni ljudje. Zaradi telesne odpornosti je bil med njimi posebno znan Mate Stipić

Nekoč se je Stipić vračal iz mlina z vozom, polnim težkih vreč. Konji so počasi vlekli tovor, kmet je sedel visoko na vrečah in kadil tobak.

Naenkrat — resk. . . voz se je nagnil na stran, kmet je zletel z vreč, konji so se ustavili. Sprednje levo kolo se je bilo strlo, daleč naokrog ni bilo kmetije, da bi kolo zamenjal. Stipić ni dolgo razmišljal, pograbil je z desnico za os, z levico je priganjal konje in tako držeč voz je srečno prignal na domače dvorišče.

Ko je izpregel, je stopil v izbo in se pridušil:

— Vrag naj vazme kovača, da ni znal bolje okovati kolesa. Vso roko sem si zamazal s kolomazom.

Kratka Dnevna Zgodba

DOŽIVLJAJ V BRZEM VLAKU

Vlak je drevil z brzino devetdesetih kilometrov na uro čez francosko ravan. Večer je bil deževen in hladen. Potnik v kupeju je zdolgočasen odložil liste iz rok ter segel po kriminalnem romanu.

Začel je čitati zgodbo — in je kmalu obtičal. Srepi pogled njegovega soponika ki mu je sedel nasproti, ga je zmedel, da ni mogel nikamor naprej. Malo pred odhodom vlaka z zadnje postaje je sopotnik pridirjal v kupe ves zasopljen, kakor da bi bil zasledovan. Ročno torbico je vrgel brezbrižno na žametni sedež in zamrmral nekaj nerazumljivih besed, ki jih doktor, ki se je dotlej sam vozil v tem oddelku, ni mogel pravilno razumeti.

Zaradi tega se je doktorja kmalu polotilo čudno razpoloženje. Zaprl je knjigo in vprašal svojega vis-a-visa:

"Oprostite gospod, kaj pa tako buljite vame? Mar vam na meni nekaj ne ugaja?"

Sopotnik se je vljudno nasmehnil.

"Nè takšnega, nič hudega, gospod!" Buljiti pa vendar in nehal. Zato je doktor ponovil svoje prvotno vprašanje v nekoliko spremenjeni obliki. Šele zdaj je dobil v odgovor:

"Kaj pa si domišljate? Dovolite, da vam povem, da ste mi izredno všeč. Posebno vaša glava mi ugaja. Ali se zavedate, da imate izredno karakteristično glavo? Takšne še nisem srečal v svojem življenju!"

Doktor se je nasmehnil kakor človek, ki se čuti polaskanega. Odvrnil je brez obotavljanja:

"Če so vam tako všeč glave, bo dovolj, da pogledate v zrcalo. Tam boste videli še bolj karakteristično in lepšo lastno glavo."

Sopotniku je ta kompliment očividno ugajal. In bil je v resnici več nego kompliment, bilo je odkrito priznanje. Kajti sopotnik je imel velike, izrazite oči, nad njimi se je vil venec gostih las, pod katerimi se je bočila čedna linija mišleca s plemenito oblikovanim nosom in z mogočno brado, ki je izdajala zelo samovoljnega človeka. Usta so bila videti energična. Splošen vtis tega človeka je doktor pri sebi definiral za "demonično duhovnost."

Sopotnik se je nenadoma približal doktorju in po rahlem naklonu dejal:

"Ali je to, kar ste pravkar dejali, povedano s prepričanjem ali zgolj iz vljudnosti?"

"Oprostite," je dejal doktor, "jaz ne govorim iz vljudnosti. Kar povem, povem iz prepričanja."

"Nu, če je temu tako, kakor trdite, potem imam predlog za vas: zamenjajva glavi."

Doktorjev obraz se je namah spremenil. Zdaj ni več dvomil, da ima pred seboj ne le človeka z nenavadnim obrazom ampak dovršenega norca V takšnem položaju pa mora človek ohraniti mirne živce. Sklenil je torej, da sopotnika ne bo v ničemur ugovarjal, da ga ne razdraži, ker bi utegnilo postati nevarno zanj. Krčevito se je nasmejal.

"Nu, če vam je res toliko do tega . . ."

Norec je skoro kriknil od veselja. Z bliskovito urnostjo se je okrenil in trenutek pozneje se je zabliskala v njegovih rokah ostra britev.

"Sijajno! Brez primere!" je ponavljal.

Doktor se je ozrl po zasilni zavori. Toda mož z britvijo v roki je to opazil, poleg tega pa mu je tudi stopil na pot, da ni mogel napraviti zaželjenega koraka. Oči norca so se pobliskavale v vročičnem ognju in doktor je začutil neko šibkost v kolenih. Mrzel pot mu je stopal v debelih sragah na čelo. Zdaj ne smeš zamuditi niti trenutka! mu je govoril notranji glas. In med tem, ko je navidez mirno in trezno preudarjal nevarnost položaja ter sodil, s kakšnim prijemom in udarcem bi napravil norca neškodljivega se je oglasil sopotnik s pomirjenim glasom. Dejal je:

"Gospod, oprostite, da sem vas malo prestrašil. Smatrajte me mogoče za norca. Ampak jaz sem popolnoma normalen človek. Bilo bi nezmiselno, če bi potegnili zasilno zavoro zaradi mene."

Pri teh besedah je odložil britev v svojo ročno torbico. Vljudno se je priklonil in se predstavil:

"Moje ime je Varennes, Louis Varennes. Prosim, da mi oprostite krutо šalo, ki sem si jo bil dovolil z vami. Po poklicu sem pisatelj. Hotel sem brez stranskih vplivov preštudirati prizor, ki bo imel v mojem novem kriminalnem romanu veliko vlogo"

Doktor je napravil poskus, da bi se nasmehnil, toda smeh mu ni prihajal od srca. Preveč je bil še pod vplivom pravkar doživljenega. Vendar se je zdaj čutil olajšanega, razburjen je bil samo zaradi neokusnosti sopotnika, ki si je dovolil v kupeju brzega vlaka takšno šalo. In Varennes je menda spoznal, kaj misli potnik o njem. Zato je iztegnil svojo roko in rekel:

"Dovolite, da vas povabim, potem bo ste mi izkazali neprecenljivo uslugo, v jedilni vagon kjer se bova okrepčala s požirkom konjaka. Smatrajte se, prosim, za mojega gosta!"

Doktor si je osušil potno čelo. Suho je rekel:

"Hvala za prijaznost. Torej pojdiva! Šilce konjaka nama ne bo škodovalo."

V jedilnem vagonu se je kmalu izkazalo, da je Louis Varennes izboren kramljač in ljubezniv družabnik. Pripovedoval je doktorju svoje doživljaje, ki so bili ne le številni, ampak tudi svojevrstni. Iz njegovega pripovedovanja je bilo jasno razvidno, da je mnogo potoval in doživel. Svoje pripovedovanje je zabelil vedno s kakšno duhovito opazko, v kateri ni manjkalo neke ironije. Doktorju se je videl pisatelj mož, ki je mnogo vedel. Med pogovorom sta pila in jedla in ko sta se po okrepčilu vrnila v svoj kupe, je doktor skoro pozabil na svoj prejšnji doživljaj, zato pa so se mu kolena šibila od zaužite žgane pijače.

Težko je zlezel do svojega ležišča. Nekaj časa je poslušal, kako nabijajo kolesa svojo monotono pesem. Sopotnik pod njim se je ves čas nemirno valjal na ležišču.

"Da," je premišljal doktor na postelji, "pisatelji so čudni ljudje. Vrag vedi, kako se igrajo s svojimi živci."

Zbudil se je v strašnem hrupu. Kakor pijan se je dvignil z ležišča in je ravno še videl, kako so štiri močne roke zgrabile Louisa Varennesa ter ga s silo odtrgale iz kupeja, katerega ni hotel zapustiti, dokler se je mogel braniti tuje sile.

"Kaj delate?" je slednjič zavpil. "Kaj se je zgodilo, da tirate tega človeka iz kupeja?"

"Gospod, oprostite, ampak povedati vam moram, da ste imeli nenavadnega sopotnika," je pojasnjeval eden izmed železniških sprevodnikov, ki je spravljal iz kupeja Varennesovo ročno torbico. "Vaš sopotnik v tem kupeju je bivši pisatelj Verennes Včeraj je pobegnil iz umobolnice. To ni le umobolen človek, ampak tudi zelo nevaren individij! Obvladuje ga namreč fiksna ideja, da mora z vsakim človekom, ki ga sreča, zamenjati svojo glavo. V ta namen se poslužuje britve. Ni še dve leti tega, ko je na progi Pariz—Lyon odrezal nekemu sopotniku glavo. Napadel ga je v spanju ter mu prerezal vrat. Gospod, lahko vam samo čestitam k temu, da se ni tudi z vami zgodilo nekaj podobnega."

Doktorju je bilo to, kar je slišal, več nego dovolj. S tresočimi se koleni je še enkrat odkolovratil v jedilni voz, kjer si je topot v srečno rešitev življenja naročil celo steklenico brandyja.

Rodnega brata zabodel

Iz Brežic poročajo: — Dne 6. novembra se je zbrala pri posestnici Ivani Hudina v Malem vrhu pri Globokem družba fantov, ki so med popivanjem letošnjega vinskega mošta prepevali in se šalili. Med fanti sta bila tudi brata Jože in Anton Presker. Okrog desetih zvečer pa je začel razgrajati precej vinjeni Jože Presker. Hotel je na vsak način pretepati navzočega Jožeta Zorčiča, kar pa so preprečili navzoči, posebno še napadalčev brat Anton, ki je še pristopil k bratu ter ga miril. Na pomirjevanje pa je brat Jože zelo brutalno reagiral. Postavil se je sredi sobe ter zažugal navzočim: "Danes pa moram biti mrtev jaz ali kdo drugi.' Nato je razbil na mizi ležečo čašo, črepinjo pa vrgel v luč, ki je ugasnila. Fantje so se podivjanemu Jožetu umaknili iz hiše a razgrajač je pohitel za njimi. Zunaj je nadaljeval svoje izbruhe s tem, da je skočil v bližnji vinograd, izpulil kol in tekel za domov odhajajočim bratom, da ga pretepe, ker se je zavzel za Zorčiča. Dohitel ga je in že zamahnil s kolom proti bratu Antonu. Slednji, videč da mu preti silovit udarec s kolom po glavi, se je naglo sklonil ter pri tem zagrabil za žepni nož. V trenutku ga je odprl in zabodel ž njim rodnega brata Jožeta tako močno v vrat in prsi, da se je slednji zgrudil nezavesten poleg svojega brata. Zabodeni Jože Presker je pričel močno krvaveti iz rane in ust. Ko so to videli tovariši obeh bratov, so hoteli prenesti zabodenega Jožeta v hišo Ivane Hudina, česar pa niso storili, ker jim je umrl v naročju. Položili so ga nazaj na zemljo. Ubijalec je povsem mirno zapustil svojo žrtev in odšel skupaj s tovariši domov.

Naslednje jutro so orožniki iz Dobove truplo ubitega Jožeta Preskerja zastražili ter uvedli preiskavo. Ubijalca so takoj aretirali.

Globočanom in Pišečanom se gotovo do tega dne še ni nudila tragičnejša slika. Na vezu je ležala bela krsta z ubitim Jožetom Preskerjem, na njej pa je sedel uklenjen ubijalec lastnega brata Anton. Svojo žrtev je spremljal poslednjič v življenju — v mrtvašnico k obdukciji. Pri obdukciji se je ugotovilo, da je morilčev nož ob silnem udarcu prebil prsni koš in prsnico, predrl srčno in glavno odvodno žilo. Smrtonosni udarec je imel za posledico močan izliv krvi in takojšnjo smrt, ki je ne bi preprečila niti takojšnja zdravniška pomoč. Po obdukciji je bil ubijalec Anton Presker na sodišču zaslišan, nato pa odveden v zapore okrajnega sodišča v Brežicah, odkoder bo prepeljan v zapore okrožnega sodišča v Celju.

BLAZNIKOVA
Pratika
za leto 1939
Cena 25c
s poštnino vred.
"Glas Naroda"
216 West 18th Street
New York. N. Y.

Spisi Josip Jurčiča:

I. ZVEZEK: Uvod — Narodne pravljice in pripovedke. — Spomini na deda. — Jurij Kozjak. — Jesenska noč med slovenskimi polharji — Domen. — Dva prijatelja.

II. ZVEZEK: Jurij Kobila. — Tihotapec. — Vrban Šmukova ženitev. — Klošterski žolnir — Grad Rojinje. — Golida.

III. ZVEZEK: Deseti brat. — Nemški valpet.

IV. ZVEZEK: Cvet in sad. — Hči mestnega sodnika. — Kozlovska sodba v Višnji gori. — Dva brata

V. ZVEZEK: Sosedov sin. — Sin kmetskega cesarja. — Med dvema stoloma.

VI. ZVEZEK: Dr. Zober. — Tugomer.

VII. ZVEZEK: Lepa Vida. — Pipa tobaka. Moč in pravica. — V vojni krajini. — Pravda med bratoma.

VIII. ZVEZEK: Ivan Erazem Tatenbah. — Bojim se te. — Črtica iz življenja političnega agitatorja. — Telečja pečenka. — Šest parov klobas. — Po tobaku smrdiš. — Ženitev iz nevoščljivosti. — Spomini starega Slovenca Andreja Pajka.

IX. ZVEZEK: Rokovnjači. — Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ko je krompir grade.. — Ponarejeni bankovci

X. ZVEZEK: Veronika Deseniška.

10 zvezkov $10

Tunel

(Spisal B. Kellermann)

Globoko pod zemljo vrtajo orjaški stroji tunel med Evropo in Ameriko. Genialni inženjer MacAlan vodi ogromno delo. Cele armade delavcev se zarivajo vedno globlje v osrčje zemje. Sredi dela zaloti graditelje strahovita katastrofa, ki skoro popolnoma uniči že napravljeno delo in katere žrtev je tisoč in tisoče delavcev. Toda železna volja MacAlana ne odneha, dokler ne steče med Evropo in Ameriko globoko pod oceanom prvi vlak. Skozi vse delo se čuti orjaški ritem, ki mestoma kulminira v grandioznih opisih in dogodkih. Tunel je ena najzanimivejših knjig svetovnega slovstva.

259 strani . . . $1.20

Ivan Pregelj: Izbran Spisi

ŠTEFAN GOLJA IN NJEGOVI. — Tolminska novele. 253 strani.

V Štefanu Golji nam podaja Pregelj edinstveno sliko trpljenja našega naroda v časih graščanske mogočnosti. V središču te žive nepoznane zgodovinske slike stoji klena postava župnika Štefana Golje, ki da v pravem pomenu besede "življenje za svoje ovce." Prepletel je roman s tragedijo lepe Tolminke, ki v svoji čudovito nežni izvedbi nima sebi enake. Tolminske novele vsebujejo med drugim tudi originalni, že splošno zasloveli pridiki "Pustina pridiga," in "Pulver und Blei" ter biser naše novelistike: "Gospoda Matije zadnji gost."

Cena **$1.50**

Naročite pri:
Knjigarni Glas Naroda
216 W. 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

Bogovec Jernej

(Spisal Ivan Pregelj)

Pisatelj je posegel v dobo, ko se je začel širiti protestantizem po Slovenskem. Pridigarja Jerneja je klasično opisal. Romanu so dodana potrebna pojasnila.

Cena **$1.50**

ODISEJ IZ KOMENDE. — Zapiski gospoda Lanspreškega. 269 strani.

V tem III. zvezku nam prikaže Pregelj prelepo postavo našega velikega narodnega gospodarja 18. stoletja, Petra Pavla Glavarja. Hrbtenico temu delu tvori že pred leti napisana večerniška zgodba o mladostnih letih Glavarjevih,a dopolnil je to mladostno sliko z Glavarjevimi zapiski, ki nam ga kažejo v njegovi življenjski modrosti pri čebelah, na njegovem gradu Lanšprežu, kjer mu sivo glavo ozarja mlada ljubezen njegovega oskrbnika in nesrečne kontese Klare. S Peter Pavlom Glavarjem je ustvarjena najboljša slovenska ljudska povest. Knjiga nam poustvarja kos slovenske preteklosti in iz nje diha slovenska zemlja sama.

Cena **$1.50**

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Da nam prihranite nepotrebnega dela in stroškov, Vas prosimo, da skušate naročnino pravočasno poravnati. Pošljite naročnino naravnost nam ali jo pa plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so upravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih. Zastopnik bo Vam izročil potrdilo za plačano naročnino.

CALIFORNIA:
San Francisco, Jacob Laushin
COLORADO:
Pueblo, Peter Culig, A. Saftič
Walsenburg, M. J. Bayuk
INDIANA:
Indianapolis, Fr. Zupančič
ILLINOIS:
Chicago, J. Bevčič
Cicero, J. Fabian (Chicago, Ozero in Illinois)
Joliet, Ivanič Bambich
La Salle, J. Spelich
Masonitah, Frank Augustin
North Chicago in Waukegan, Math. Warich
MARYLAND:
Kitzmiller, Fr. Vodopivec
MICHIGAN:
Detroit, L. Pintar
MINNESOTA:
Chisholm, Frank Goule, J. Lekarich
Ely, Jos. J. Poljak
Eveleth, Louis Gutlin
Gilbert, Louis Vezel
Hibbing, John Polich
Virginia, Frank Stivatich
MONTANA:
Roundup, M. M. Panian
Washoe, L. Champa
NEBRASKA:
Omaha, P. Broderick
NEW YORK:
Brooklyn, Anthony Svet
Govanda, Karl Strukelj
Utica, Frank Mlinar
OHIO:
Barberton, Frank Troha
Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Resnik, John Slapnik
Girard, Anton Nagode
Lorain, Louis Bulant, John Kumše
Youngstown, Anton Kikelj
OREGON:
Oregon City, J. Koblar
PENNSYLVANIA:
Bessemer, John Jevnikar
Broughton, Anton Ipavec
Conemaugh, J. Brezovec
Coverdale in okolica, Mrs. Ivana Rupnik
Export, Louis Supančič
Farrell, Jerry Okorn
Forest City, Mihl Hladin
Fr. Blodnikar
Greensburg, Frank Slovak
Homer City, Fr. Feichtbak
Johnstown, John Pirnat
Krayn, Ant. Tančič
Luserne, Frank Butkovich
Midway, Jos. Zaitz
Pittsburgh in okolica, Philip Pregar
Steelton, A. Hrvat
Turtle Creek, Fr. Schiffrer
West Newton, Joseph Jovan . . . . .
WISCONSIN:
Milwaukee, West Allis, Fr. Shek
Sheboygan, Joseph Kakeš
WYOMING:
Rock Springs, Louis Tabachar
Diamondville, Joe Hočevar

Vsak zastopnik izda potrdilo za svoje, kakšno je prejel. Zastopnike lepo prigovarjamo.

UPRAVA "GLAS NARODA"

ZAVRŽENA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

106 ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

Gospa Brigita si misli, da ji je vseeno, kaj govori Elena, toda pravi mirno pa odločno:

"Gost je bil pogoščen, kot je v tej hiši navada, sedaj pa tvoja teta ni več gost, temveč članica družine, ker hoče zavedno živeti s teboj. Zato mora biti zopet uveljavljena najpriprostejša vsakdanjost, kakor je bilo v navadi, ko je še živel pokojni gospodar. Naše gospodinjstvo ni bilo nikdar potratno; vedno je bila na dnevnem redu dostojna priprostost. In dokler bom tukaj gospodinja, ne maram ničesar novega vpeljati."

"Koliko časa pa še hočeš ostati gospodinja v tej hiši?" vpraša Elena precej zbadljivo.

"Dokler ne bo dedinja Rudolfa Strasserja postavljena v vse pravice mogoče še dalje, ker hočeš s svojo teto iti v Rim. Za ta čas si mi tudi priporočila varčnost in se ne bi rada na kaj drugega navadila. Kar se tiče tvoje tete, se bo prav gotovo tukaj počutila prav dobro in domače, kajti na gradu Consistelli je morla najbrže zelo varčno gospodariti."

Elenin obraz v jezi zardi in ponosno dvigne glavo.

"Prav gotovo smo na gradu mnogo boljše jedli kot tukaj."

"Če je temu tako, potem mi je samo žal, da morate sedaj biti zadovoljne s tem, kar dobite. Toda, kot rečeno, kadar boš pravilno postavijena za dedinjo, potem moreš določiti drugače."

"Ne morem razumeti, da to vzame toliko časa. Kakšne pa so formalnosti, katere je treba napraviti? Nikdar ne morem dobiti pravega odgovora na to vprašanje od gospoda ravnatelja."

"Najbrže so samo kake malenkosti, toda mi Nemci smo v vseh zadevah zelo natančni; pri nas mora vse iti po črkah."

"Ali ne misliš, teta Brigita, da je gospod ravnatelj malo prenapet?"

"Ne, tega niti najmanj ne mislim."

"O, zanj se zelo poteguješ; želim, da bi bil njegov sin že zopet doma, kajti ž njim bi se mogla mnogo boljše razumeti."

Teta Brigita se zasmeje.

"Tako, to misliš?"

"Prav gotovo, ker je, četudi je samo trgovec, pravi kavalir."

"Samo trgovec, praviš? Tudi tvoj oče je bil samo trgovec."

"Pa je bil saj sam svoj gospodar; oba Falknerja pa sta samo uslužbenca. Toda, kot rečeno, mladi Falkner je kavalir; ve, kaj je kaki dami dolžan — in poleg tega mi je še zelo všeč. Ko bi bil tukaj, se ne bi tako dolgočasila. Saj menda še ni poročen?"

"Ne."

"Pa ima mogoče kako nevesto?"

"Tudi ne; je popolnoma prost."

"Potem pa mlade Nemke nimajo nikakega okusa."

"Mogoče pa sam še ni našel pravega dekleta, ki bi mu bila všeč."

"Potem pa ne sme noben moški vprašati. Ako mi je kdo všeč, temu bi obljubila."

"O, le poglej, tako gotova si, da se ti noben moški ne more zoperstavljati?"

"Gotovo, samo treba je znati koketirati. Moški so slabi."

"To si se najbrže naučila od svoje tete, ker, kot sama praviš, na gradu nisi prišla z mladimi moškimi skupaj."

"O, veliko izkušnjo ima in me je naučila, kako je treba moške navezati. V svoji mladosti je mlade moške ovijala okoli prsta in bila je zelo čaščena. Še, ko je bila že dolgo poročena, je imela mnogo častilcev."

To pravi Elena s ponosnim priznanjem. Gospej Brigiti se Elena gnjusi in se zopet zahvali Bogu, da ni Dagmar.

"Zdi se mi, da je tudi tvoj cilj, da si kaj takega želiš."

"Seveda, teta Brigita, saj so ženske na svetu samo zato, da so všeč moškim in ženo, ki nima častilcev, je treba obžalovati," pravi Elena in gleda v ogledalu svojo podobo in sama sebi koketira.

"Potem je mogoče tvojemu bodočemu možu samo čestitati," pravi gospa Brigita suhoparno.

"Gotovo, mož mora vendar biti ponosen na svojo ženo in to more biti samo, ako jo poželijo tudi drugi moški."

Gospa Brigita zardi.

"V tem ti ne morem pritrditi, na noben način ne."

"O, ti si zelo starokopitna in meščanska; to je rekla ma. . . mislim teta Katarina tudi."

"Kar mirno moreš reči mama, saj vem, katero misliš," pravi gospa Brigita in vzdih se izvije iz njenih ustnic — vzdih olajšanja, da dekle ni bila Dagmar.

Elena nekoliko zardi, pa se vendar smeje.

"O, teta Brigita, zares si s mešna s svojim moralnim zgražanjem."

Debelo in resno pogleda stara gospa mlado dekle.

"V resnici te zelo obžalujem," pravi odkrito.

"Zakaj?" upraša Elena ter vleče za svoj koderček.

"Ker si bila vzgojena v takih načelih."

"O, jaz se pa v tem popolnoma dobro počutim."

"In toliko bolj te obžalujem."

Tedaj pa pride signora Katarina in Elena pravi trdo:

"Draga teta Katarina, hotela sem teto Brigito pregovoriti, da bi jedi napravila bolj premenljive in boljše, toda je zastavkala. Dokler nisem po vseh pravilih postavljena za pravo dedinjo, moraš biti zadovoljna z navadno meščansko jedjo."

Signora Katarina ošabno pogleda gospo Brigito.

"Moj bratranec Rudolf bi meni izkazoval drugačne gostoljubnosti. Cenil bi čast, da sme v svoji hiši imeti markizo Consistellijevo."

Gospa Brigita ne more drugače, kot smejati se ji v obraz.

(Dalje prihodnjič.)

ARETIRANI ŠČUVAČI

Člani madžarske teroristične tolpe, ki so pomagali madžarskim oblastim netiti nemire na meji Podkarpatske Ukrajine. Slovaki so jih aretirali.

Razne vesti.

MRTVECI, KI SO SE VRNILI.

V neki londonski bolnišnici so operirali 49-letno gospo Kate Linwoodovo. Med težko operacijo je bolnica umrla. Z masiranjem srca, injekcijo adrenalina in drugimi poskusi je zdravnikom proti pričakovanju uspelo, da so jo po petih minutah zbudili k življenju. Operacijo so srečno dokončali, bolnica se bo čez nekoliko tednov zdrava vrnila domov.

Operacije te vrste so se v zadnjih časih zgodile precej pogosto. Masaže srca in injekcije adrenalina so imele uspeh v primerih, v katerih so nekoč pacienta smatrali za izgubljenega. Smrt, ki se je bila polastila človeka, so prepodili. V večini primerov je šlo za dve ali tri minute, prebuditve po daljšem času so silno redke in zelo neverjetne.

Zanimive so izjave, ki jih podajajo takšni pacienti, ko se "onostranosti" vrnejo v življenje. "Zbudila sem se med operacijo iz narkoze baš v kritičnem trenutku, kakor je dejal zdravnik. Začutila sem hudo bolečino in potem se je vse nenadno pogreznilo. Postala sem silno lahka in prosta, moje misli so lahko potovale, kamor so hotele, navdal me je velik občutek sreče in zadovoljstva in imela sem le željo, da bi vedno tako ostalo. Iz velike daljave sem zaslišala godbo, čisto tiho, nežno godbo. Moj strah pred smrtjo, ki sem ga imela doslej, se je po tem doživljaju popolnoma izgubil."

Pri neki drugi operaciji pred pol leta je doživela 22-letna stenotipistka Ellen Smithova nekaj podobnega. Srce se ji je ustavilo za dve minuti in dvajset sekund. Ker se jo morali operirati pri polni zavesti, je nje doživljaj v času "smrti" še posebno zanimiv. "Nenadno sem začutila, da se ne morem več gibati," je povedala "Takoj nato sem ta občutek izgubila. Potem se mi je zazdelo, da vidim okrog sebe svetlo modrino, postala sem nenadno lahka, prosta in rešena vseh težav, nikoli se nisem počutila tako srečno, kakor v tem trenutku. Imela sem občutek, da letim, in željo, da bi s tem nikoli več ne končala. Bila je čudovita omama. Povratek v življenje mi je povzročil v prvem trenutku velik strah, rajši bi bila ostala tam, kjer sem bila."

PETELINJE BORBE V ANGLIJI.

Zaradi tega ker je posečal petelinje borbe, je bil oni dan obsojen William Hully na denarno globo 20 funtov šterlingov. Šestnajst drugih obtožencev je bilo obsojenih zato, ker so prirejali petelinje prvenstvene tekme ali borbe med krajema Cumberland in krajem Lancashire. Petelinom so pritrdili na noge ostroge iz tenkega jekla, podobne bodalcem, s katerimi je zmagovalec svojega šibkejšega tekmeca tako obdelal, da je vpričo gledalcev izkrvavel. Kot glavna priča je nastopil neki Blazebrook, ki ga je liga za pobijanje mučenja ptic najela, da bi preiskal močno razširjene petelinje borbe v severni Angliji.

Pod izmišljenim imenom je prišel Blazebrook v stik z mnogimi za ta sport vnetimi ljudmi in jel tudi sam trgovati s petelini. Od novembra 1937 do septembra 1938 je zbral vse potrebne informacije. Pomagal mu je londonski novinar Howard Culpin, ki se je znal pod raznimi pretvezami približati organizatorjem petelinjih borb. Borbe s štirimi pari petelinov so trajale do 25 minut. Prirejene so bile navadno kje na samem za vasjo, prisostvovalo jim je 50 do 60 gledalcev in po borbi je plačal vsak prostovoljno vtopnino.

Eno družbo je policija zasačila in zaprla, več jih pa še vedno deluje v severni Angliji in ljudje jih skrivajo tako, da jim oblasti ne morejo do živega.

POŠAST V SUFFOLKU.

Prebivalstvo angleške grofije Suffolk je v zadnjem času zelo razburjeno. Ob bregovih te grofije so opazili namreč morsko pošast, ki bo utegnila po vsej priliki zasenčiti znameniti nestvor iz Lochnessa. Posebnost nove pošasti je ta, da je grbasta in da se ni prikazala v poletju, ko bi jo potrebovali novinarji in ustanove za tujski promet, temveč šele sedaj v jeseni. Neki možak, ki je pošast opazoval z daljnogledom skozi okno svojega stanovanja, jo opisuje takole:

"Daleč zunaj na morju sem zagledal temno pego, ki se je bližala in ki sem jo smatral sprva za vlak slanikov. Vzel sem daljnogled, da bi bolje videl. Temna stvar se je obrežju čedalje bolj bližala. Nenadno se je dvignila ogromna glava, ki je spominjala na glavo želve. Glava je sedela na približno 2 metra visokem vratu. Pod njo je bil sivo rjav, grbast trup. Zdelo se mi je, da je oklop kakor pri želvi. Živali, ki je bila že precej blizu obale, je gledala okrog sebe, potem se je obrnila in odplavala spet na visoko morje, kjer je kmalu izginila mojim očem."

ŠTIRINAJSTLETNA VDOVA.

Te dni se je s kolesom smrtno ponesrečil 19-letni Gabriel Mathevet iz Montlnella na Francoskem. Pokojni je zapustil 14-letno vdovo, ki pričakuje v kratkem otroka. Ko sta se v preteklem letu poročila, sta morala dobiti posebno dovoljenje s strani državnega predsednika. Tudi oče mlade vdove se je pred nekoliko leti smrtno ponesrečil in sicer zavoljo nesrečnega naključja med — nogometno igro.

"GLAS NARODA" pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane $7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

Naročite se na "Glas Naroda," najstarejši slovenski dnevnik v Ameriki.

KRETANJE PARNIKOV

SHIPPING NEWS

2. decembra:
Champlain v Havre
Queen Mary v Cherbourg

7. decembra:
Conte di Savoia v Genoa
Hamburg v Hamburg

10. decembra:
Normandie v Havre
Aquitania v Cherbourg

13. decembra:
Bremen v Bremen

14. decembra:
New York v Hamburg
Rex v Genoa

16. decembra:
Queen Mary v Cherbourg

17. decembra:
Paris v Havre

21. decembra:
Hansa v Hamburg

26. decembra:
Normandie v Havre

VSE PARNIKE in LINIJE ki so važne za Slovence zastopa:

SLOVENIC PUBL. CO.
YUGOSLAV TRAVEL DEPT.
216 W. 18th St., New York, N. Y.

Za gospodinje

Kuharske Knjige...

Slovenske žene so splošno znane kot dobre kuharice. Vsakdanjo hrano znajo pripraviti okusno in spretno brez posebnih kuharskih navodil. Naša slovenska kuha je nekaj posebnega, ker je vzeta iz vseh narodnosti, katere so sestavljale nekdanjo Avstrijo. Ni rečeno, da mora dobra kuha biti ravno draga, pridenite kakšne malenkostne stvari, kot te ali one zelenjave ali dišave in napravite posebno tečno, okusno jed.

V knjigarni "Glas Naroda" imamo sledeče kuharske knjige, ki bi Vas morda zanimale:

LJUDSKA KUHARICA
Najnovejša zbirka navodil za kuhinjo in dom.
Cena 50c

SLOVENSKA KUHARICA
Najpopolnejša izdaja— 728 strani.
Cena $5.

KUHARICA
965 navodil, 255 strani.
broširana $1.25. . .
vezana $1.50

KNJIGARNA "GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET NEW YORK

V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo še vi.

"Naši Kraji"

Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakrotisku na dobrem papirju vas stane —

$1.

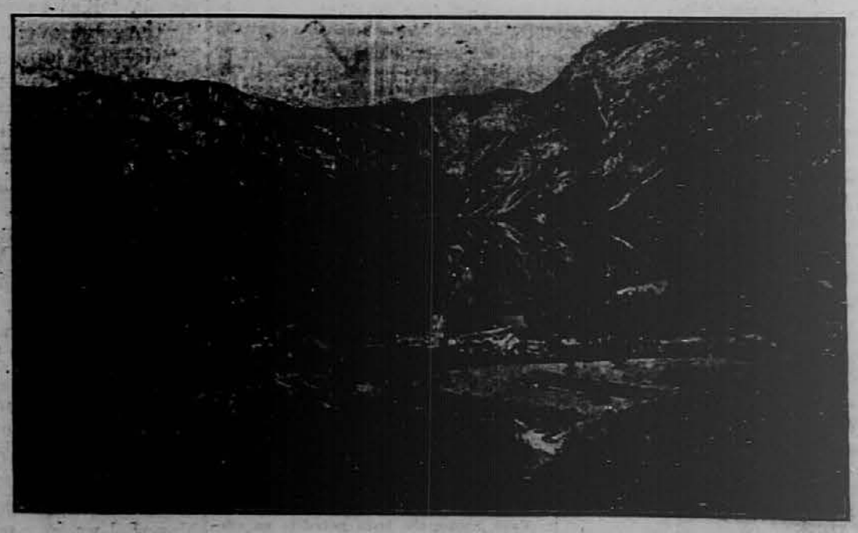

Bohinjsko jezero

KNJIGARNA "GLAS NARODA" 216 WEST 18th STREET, NEW YORK